

**Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen
Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark
Brandenburg**

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1858

LIII. Papst Nicolaus IV. gestattet den Minoriten sich einen Visitator ihres Ordens zu wählen, am 8. August 1291.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54890](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54890)

LII. Die Markgrafen Otto und Conrad erlauben der Stadt Stendal eine Mühle auf der Uechte zu erbauen, am 10. Juli 1291.

Otto et Conradus, Dei gracia Marchiones Brandenburgenses, vniuersis cristi fidelibus has literas cernentibus noticiam subscriptorum. Recognoscimus, presentibus publice protestantes, quod ob gratiam seu dilectionem, qua dilectos nostros Burgenfes civitatis Stendal profequimur, ipsis ad emendationem sue ciuitatis indulimus, quod possunt construere seu edificare unum molendinum ante eorum civitatem, super aqua, quam vocamus Vechte. Huiusmodi molendinum dicti Burgenfes cum omni iure ac etiam fructu, sine omni exactione in perpetuum liberaliter sine impedimento quolibet possidebunt. Et ne huiusmodi gracia futuris temporibus per nos vel nostros heredes irritetur, presentes literas damus in evidens testimonium nostris sigillis consignatas. Testes huius rei sunt Johannes de oldenvliet ac Hinricus de wardenberg, Dapiferi, Hinricus de Vrifaac, Fridericus de Ecstede, Gherardus de Kyrchowe, Conradus de Buck, Buffo Albertus de yrkisleue, Ot. pincerna, milites et quam plures alii fide digni. Actum et datum Brandenburg, anno Domini M^o. CC^o. LXXXI°. in die VII fratrum et martyrum.

Nach dem Originale im Rathssarchive der Stadt Stendal No. 26. — Bei Beckmann's Besch. V, I, II, Sp. 6. mit dem Datum: in die 7. Firmi et Martini 1291. Bei Leng, Br. Urk. S. 131. 132. in die Septem fratrum et martyrum 1286.

LIII. Pappst Nicolaus IV. gestattet den Minoriten sich einen Visitator ihres Ordens zu wählen, am 8. August 1291.

Nicolavs episcopus, servus servorum dei, Vniuersis Christi fidelibus presentes literas inspecturis salutem et apostolicam benedictionem. Vnigenitus Dei filius, cujus liuore sanati sumus et sanguinis fonte renati, solus suam fundavit ecclesiam et supra petram fidei mox nascentis erexit, beatoque Petro apostolorum principi eterne vite clauigero celestis et terreni simul imperii iura commisit, dispersos Israël ad ouile suum ministerio sue passionis reductos ligandi atque soluendi sibi et in eo suis successoribus tradito principatu. Quare romano pontifici, ejusdem principis in principatu huiusmodi successori, he vigilie precipue et solertie sedule et hec studia delidia vacua imminent ex debito apostolice seruitutis, ut ecclesiam ipsam nouo semper fetu multiplicet et greget illi gregem et disciplinis et regulis informatum, nam humane nature conditio tanquam vas figuli fragilitati subiecte facile frangitur et difficile reparatur. Propterea siquidem fideles ejusdem ecclesie ut in acimis sinceritatis et veritatis alitos vigilanter oportet cauere, ne successoris ejusdem principis ordinationibus vel decretis murmurando detrahatur vel quomodo labiis detractionis obfistatur, cum secundum apostolum dei ordinationi sit obuius, qui potestati resistit. Cum itaque ille gloriosus beatus Franciscus, confessor eximius, igne ingentis caritatis succensus, verbo et opere apostolorum discipulus, ad ampliandam in domo domini familiam plenus spiritu veritatis confurgens, ut ambulantium in tenebris pedes eruditionis sue lumine dirigeret in viam salutis eterne, quendam ordinem

instituerit penitentium titulo insignitum, in quo normam tradidit promerendi eterna; Nos ordinem ipsum oportunis fauoribus prosequi et ad ejus augmentum benignius intendentes, ut quod in ejusdem confessoris extitit incrementis augetur virtutum et ejusdem ordinis professores adjectione nostre sollicitudinis magis ac magis de virtute proficiant in virtutem, ipsum ordinem approbando, ordinationes nonnullas salutare persuasimus litteris in eodem ordine obseruandas inter cetera eisdem fratribus paterno consulentes affectu, ut hujusmodi vivendi normam sequerentur et sequendo amplecterentur eandem et cum naturalis persuadeat ratio et rationi equitas acquiescat, ut predicti ordinis professores ob ipsius confessoris reuerentiam dilectorum filiorum fratrum ordinis Minorum dirigantur et regulentur doctrina, qui utriusque ordinis almus extitit institutor, de ordine sepefato fratrum Minorum visitatores et informatores assumere procurarent. Verum quia pro dolor nonnulli ex ordine predicto penitentium ecclesie ac confessoris eorundem degeneres filii aduersus persuasionem et consilium hujusmodi consurgentes non metuunt affirmare, quod hujusmodi nostro acquiescentes consilio illudque sequi volentes saluari nequeunt in eodem ordine penitentium, nec formitantes presumptiosius agere in hac parte callidis suggestionibus subvertunt ipsi consilio adherere cupientium voluntates illudque adimplentes prohibitionibus presumptuosius et molestationibus grauibus prosequendo; Nos presumptiones hujusmodi nolentes conuenientibus oculis pertransire, prohibemus, ne quis cuiusvis professionis et status existat ausu nefario presumat impedire, quo minus omnes dicti ordinis penitentium regulam obseruantes, qui hujusmodi nostrum cupiunt sequi consilium, illud adimpleant et sequantur, decernentes omnes processus contra hujusmodi nostro consilio adherentes habitos et habendos nullius penitus existere firmitatis. Ceterum quoniam cupimus vehementer hujusmodi nostrum salubre consilium adimpleri, omnes qui illud susceperint et adimpleuerint vehementer apostolice ac nostre benedictionis gratiam amplius consequantur et gaudeant privilegiis eidem ordini penitentium ab eadem sede concessis et in posterum concedendis. Impedientes vero quo minus premissum adimpleatur consilium, quod ab hujusmodi impedimento desistant omnino per locorum ordinarios compesci volumus et mandamus, non obstantibus quibuscunque privilegiis sub quacunque forma verborum obtentis, per que effectus presentium possit quomodolibet impediri. Insuper volumus quod hujusmodi fratres nostro salubri consilio adherentes debeant habere ministros de se ipsis juxta formam in dicta formula comprehensam. Datum apud Urbem veterem VI. Idus Augusti Pontificatus nostri anno tertio.

Nach dem Originale im archivalischen Nachlasse des St. Anenflosters zu Stendal, mit der alten Aufschrift in dorso: Bulla Nicolai pape quarti, quod fratres et sorores tercię regule penitentium eligant visitatorem ex fratribus ordinis minorum.

LIV. Die Markgrafen Otto und Conrad schenken den Schöppen zu Stendal das Eigenthum von Gebungen in Schwecten, um selbige in geistlichen Besitz zu verwenden, am 14. Juli 1293.

Otto et Conradus, Dei gracia Marchiones Brandenburgenses, omnibus in perpetuum. Recognoscimus presentibus publice protestantes, quod ad instantiam atque preces dilecto-